

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

УЗ ПРАВИЛНИК О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА

Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине – ФЕРК овим образложењем објашњава правни и чињенични основ за доношење Правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола.

Образложење је израђено да би се омогућило јавности разумијевање правног основа којег ФЕРК мора уважавати у поступку доношења општих аката којима се, на основу законског овлаштења, на општи начин уређују правни односи у циљу разрађивања и примјене појединих законских одредби у вези поступка издавања дозвола за обављање електропривредних дјелатности, уз стални нагласак на осигурање транспарентности, ефикасности и економичности тог поступка.

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Закон о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 66/13, 94/15 и 54/19), Закон о кориштењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације („Службене новине Федерације БиХ“ број 70/13 и 5/14), Статут Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 24/14 и 91/15), Пословник о раду Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“ број 29/14, 31/16 и 84/19)

Ради остваривања циљева Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, који представља правни оквир за стварање услова за развој тржишта електричне енергије, те ради регулисања тржишта електричне енергије у Федерацији Босне и Херцеговине, заснован је ФЕРК, као специјализована, самостална, независна и непрофитна организација у Федерацији Босне и Херцеговине, која има својство правног лица. Законом су прописане надлежности и обавезе ФЕРК-а, које се односе на регулисање тржишта електричне енергије, уз посебан нагласак Закона на јавност и транспарентност рада ФЕРК-а. С тим у вези, чланом 21. Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине прописане су надлежности ФЕРК-а, међу којима је и издавање, обнова, пренос или одузимање дозвола за производњу, дистрибуцију, снабдијевање, трговину електричне енергије и оператора за обновљиве изворе енергије и когенерације. Истим чланом прописано је да ФЕРК осигурава недискриминирање, ефикасну конкуренцију и ефикасно функционисање тржишта електричне енергије, те како ће ФЕРК поред тим законом прописаних надлежности обављати и послове прописане му другим законима и прописима из области енергије. Чланом 22. тачка 11) истог закона прописано је да је обавеза ФЕРК-а доносити проведбене прописе за остваривање прописаних надлежности, док је чланом 84. став (1) наведеног закона прописано да ФЕРК прописује критерије, услове и поступак за издавање дозволе за обављање електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) тог закона (дозвола за рад). Чланом 85. став (2) истог закона прописано је да обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије, по скраћеном поступку којег прописује ФЕРК, подлијежу физичка лица из члана 12. став (3) тог

закона, које су заснована у складу са Законом о обрту и сродним дјелатностима („Службене новине Федерације БиХ“ број 35/09) и које ће ту дјелатност обављати у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 23 kW. Чланом 90. став (1) истог закона прописано је да услове и критерије издавања претходне сагласности за изградњу директног далековода доноси ФЕРК.

Везано за одредбу члана 21. став (3) Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, односно могућност прописивања другим законима и прописима из области енергије и других послова за ФЕРК, чланом 27. став (2) Закона о кориштењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације прописано је да се за микро-постројења ОИЕ примјењују скраћене процедуре, у складу са Правилником за микро-постројења ОИЕ, којим ће бити дефинисани поступци код изградње, услови прикључења на дистрибутивну мрежу, начин мјерења и обрачуна произведене електричне енергије, а који доноси ФЕРК у складу са роковима дефинисаним у Закону о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине.

Чланом 10. и чланом 11. Статута Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине прописано је да ФЕРК има надлежности и обавезе прописане Законом о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине, Законом о кориштењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације и Законом о нафтним дериватима у Федерацији Босне и Херцеговине, али и да ће, поред наведених надлежности, ФЕРК обављати и послове прописане му другим законима и прописима из области енергије, док је чланом 23. став (1) и став (2) овог Статута прописано да ФЕРК доноси опште и појединачне акте неопходне за његов рад.

Чланом 32. став (1) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине прописано је да се правилником поближе разрађују законски прописи у оквиру надлежности и овлаштења ФЕРК-а, као и питања унутрашње организације и рада ФЕРК-а. Чланом 42. став (3) тог Пословника о раду прописано је да ФЕРК доноси посебан правилник којим уређује поступак издавања дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, односно поступак обнове, измјене и допуне, преноса и одузимања дозвола за рад, критерије и услове за издавање дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, врсте, садржај и раздобље важења дозвола за рад као и начин вођења регистра издатих и одузетих дозвола за рад и претходних сагласности за изградњу директног вода, као и начин њиховог надгледања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

Обавеза ФЕРК-а је стално праћење досадашње примјене његових правила и прописа, које доноси у складу са својим законом прописаним надлежностима и обавезама. Слиједећи наведено, ФЕРК је узео у обзир околност да је у „Службеним новинама Федерације БиХ“ број 15/21 објављен је нови Закон о заштити околиша, а у „Службеним новинама Федерације БиХ“ број 51/21 Уредба којом се утврђују погони и постројења која морају имати околишску дозволу и Уредба о пројектима за које је процјена утицаја на околину обавезна и пројектима за које се одлучује потреба за процјену утицаја на околину. Наведеним законским и подзаконским актима, у смислу заштите околине, предвиђено је издавање околишске дозволе или рјешења о претходној процјени утицаја на околину, па је у складу са наведеним било потребно измијенити одреде Правилника за издавање дозвола које се односе на околишску дозволу.

Осим тога у „Службеним новинама Федерације БиХ“ број 15/21 објављен је и нови Закон о рачуноводству и ревизији у Федерацији Босне и Херцеговине, који је донио новине у вези финансијских извјештаја о пословању правних лица, па је било потребно извршити измјене и одредби Правилника за издавање дозвола које се односе на те извјештаје.

Обзиром на напријед наведено ФЕРК се определијелио за регулисање ове материје као у Правилнику о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола.

III. ПРЕДМЕТ РАЗМАТРАЊА ПРАВИЛНИКА

Правилником о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола мијењају се одредбе о заједничким документима уз захтјев за издавање дозволе за обављање електропривредних дјелатности – дозволе за рад и одредбе о документима уз захтјев за издавање дозволе за рад Оператору за ОИЕиЕК, које се односе на достављање комплета финансијских извјештаја. Такође, мијењају се одредбе о додатним документима уз захтјев за издавање дозволе за рад за производњу електричне енергије, одредбе о критеријима за доношење одлуке о издавању дозволе за обављање електропривредних дјелатности – дозволе за рад, одредбе о потребним документима уз захтјев за издавање претходне сагласности за изградњу директног вода, те одредбе о условима за претходну сагласност за изградњу директног вода, које се односе на околинску дозволу.

IV. СВРХА ОБРАЗЛОЖЕЊА

Сврха Образложења је информисање јавности о чињеничним и правним основама Правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола. Обзиром да је материја Правилника за издавање дозвола изузетно стручна и захтјевна, ФЕРК ће наставити пратити и анализирати ефекте примјене Правилника за издавање дозвола у процесу његове примјене.

V. ПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ ФЕРК-а

Нацрт правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола ФЕРК је усвојио на XVIII редовној сједници одржаној 10.09.2021. године. Обавјештење о одржавању сједнице објављена је 02.09.2021. године, на огласној табли ФЕРК-а и на интернет страници ФЕРК-а.

Уз Нацрт правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола, ФЕРК је на истој сједници усвојио и текст Образложења уз овај нацрт и утврдио текст Обавјештења за јавност за прикупљање коментара и одржавање опште расправе. Обавјештење за јавност за прикупљање коментара и одржавање опште расправе, током које је ФЕРК примао коментаре јавности искључиво путем видео линка, објављено је на интернет страници ФЕРК-а 10.09.2021. године. Нацрт правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола са Образложењем био је доступан јавности преко интернет странице ФЕРК-а. Рок за подношење писаних коментара истекао је 23.09.2021. године.

ФЕРК је одржао општу расправу о Нацрту правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола 21.09.2021. године, у Мостару, у просторијама ФЕРК-а, са почетком у 11:00 часова, уз учествовање јавности искључиво путем видео линка.

Обзиром да није било коментара јавности на наведени нацрт, приједлог Правилника о измјенама и допуни Правилника за издавање дозвола стављен је на дневни ред XIX редовне сједнице ФЕРК-а.